

Informacja o 9. Raporcie w sprawie spójności i rozporządzenie STEP

Komisja Europejska
Matthieu Hornung, DG REGIO, F.3

29 maja 2024

Sprawozdanie w sprawie spójności

- Sprawozdanie na temat spójności – to zobowiązanie traktatowe, publikowane co 3 lata
 - Obrazuje postępy w osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej
 - Opublikowane 27 marca 2024 r., dostępne online, w tym interaktywne mapy i dane na potrzeby wykresów i tabel.
- InfoREGIO – dziewiąte sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej (europa.eu)

Funkcja sprawozdawcza

1. Spójność gospodarcza
2. Spójność społeczna
3. Spójność i różnorodność terytorialna
4. Transformacja ekologiczna
5. Innowacje regionalne i transformacja cyfrowa
6. Transformacja demograficzna
7. Lepsze zarządzanie
8. Finanse publiczne, polityki krajowe i spójność
9. Wpływ polityki spójności

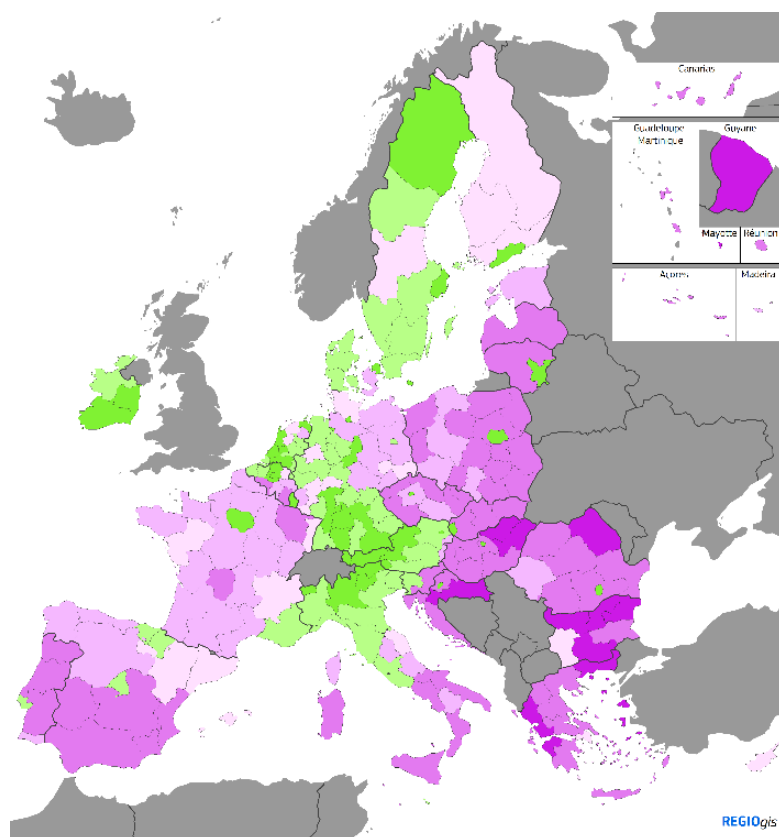
Funkcja komunikacyjna

- Podsumowanie ustaleń zawartych w sprawozdaniu
- Wyciąga wnioski dotyczące przyszłości polityki spójności

Polityka spójności: wzrost gospodarczy, zatrudnienie i konkurencyjność

- Polityka spójności wspiera regiony w czerpaniu korzyści z jednolitego rynku, wspierając inwestycje i współpracę
- Zapewniła silną pozytywną zmianę w państwach członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r.
 - PKB na mieszkańca z 52 % średniej UE w 2004 r. do 80 % w 2023 r. **PL z 51 % do 79 %**
 - Stopa bezrobocia spadła ze średnio 13 % do 4 %. **PL z 18 % do 4 %**
- Pełni kluczową rolę we wspieraniu inwestycji publicznych (średnio 13 % i 51 % inwestycji rządowych w słabiej rozwiniętych państwach członkowskich, w tym PL)
- Wnosi wkład w zdolności administracyjne i jakość zarządzania
- Jednak konwergencja w UE jest nierówna, niektóre regiony pozostają w tyle lub znajdują się w pułapce rozwojowej – pułapce średniego wzrostu.

PKB na mieszkańca i wzrost regionalny

GDP per head (PPS), 2022

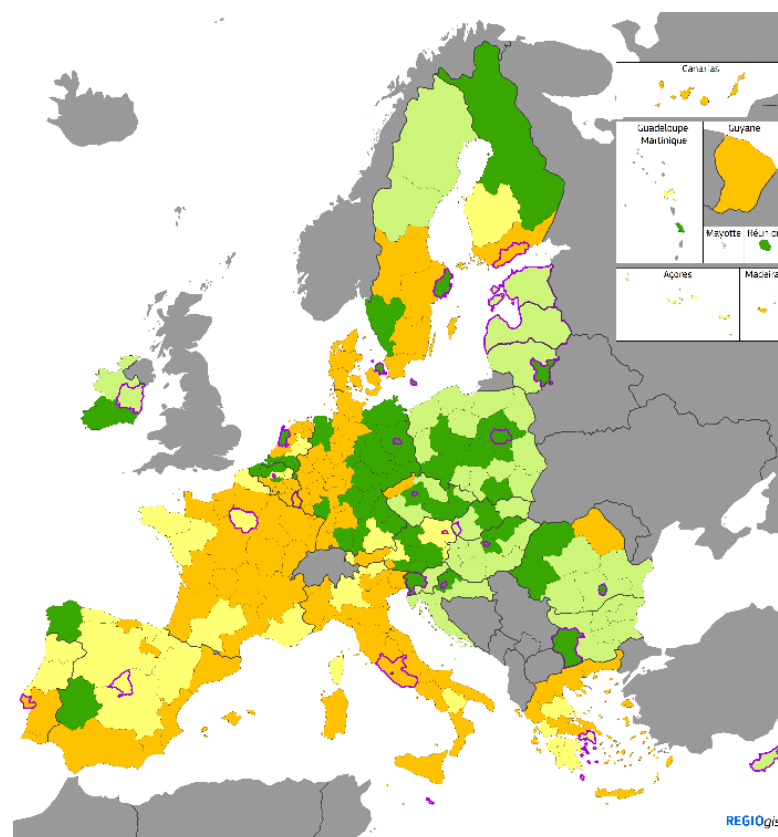
Index, EU-27 = 100

- < 50
- 50 - 75
- 75 - 90
- 90 - 100
- 100 - 125
- >= 125

Source: Eurostat (nama_10n_2gdpl)

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Regional growth of GDP per head compared to growth by Member State and in the EU, 2001-2021

Category

- above EU average and above Member State average
- above EU average and below or equal to Member State average
- below EU average and above Member State average
- below EU average and below or equal to Member State average
- no data
- capital regions

Source: IIG, REGIO based on JRC-AROD CO data

0 500 km

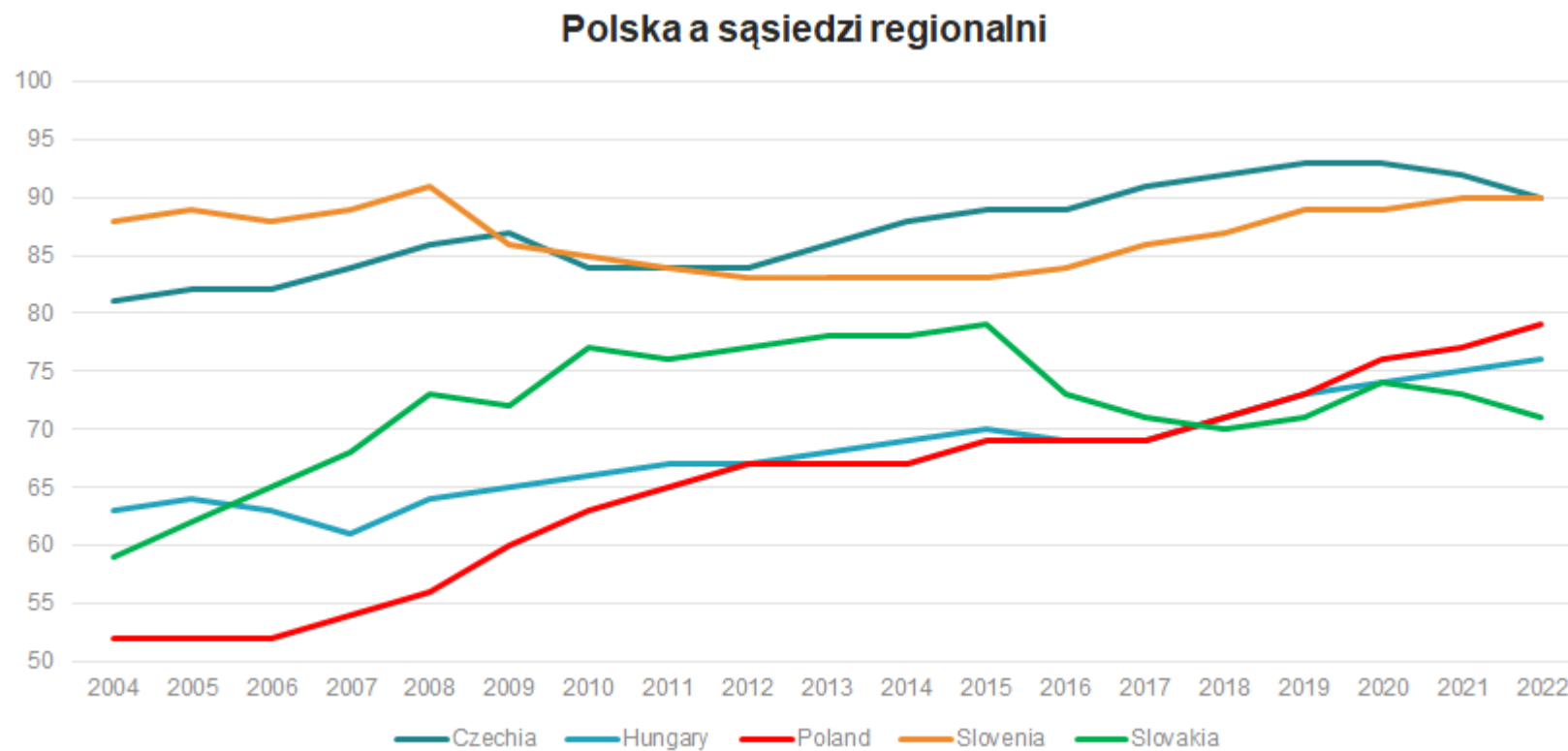
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

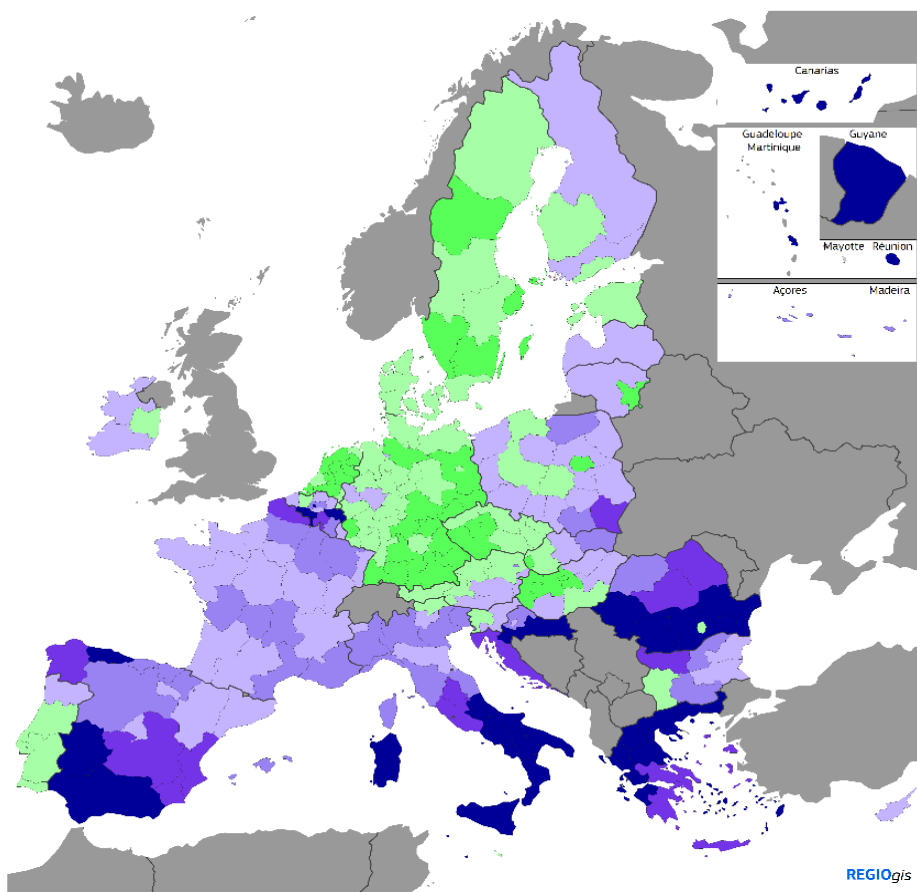
European
Commission

Historia konwergencji w Polsce

Zmiany PKB na mieszkańca w stosunku do średniej UE-27

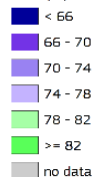

Konwergencja społeczna – nadal istnieją wyzwania

Employment rate (20-64), 2022

% of population aged 20-64

EU-27 = 74.6
The employment rate target is 78% by 2030.
Source: Eurostat (lfsd_r_lfe2empt)

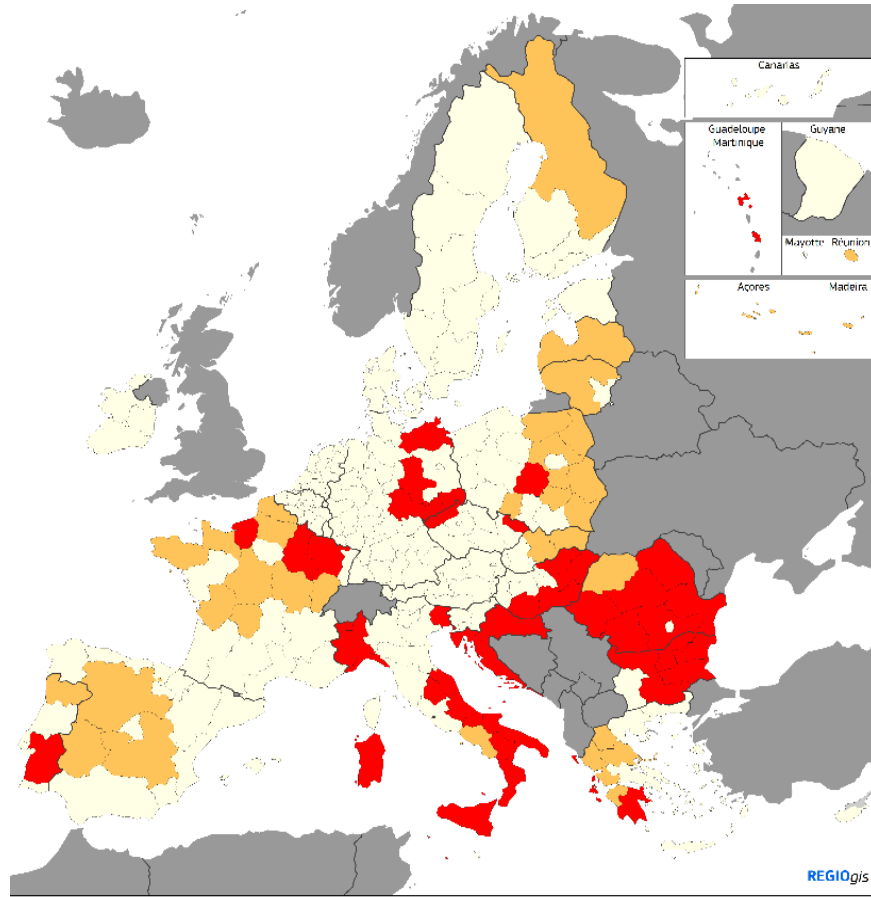
0 500 km
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

- Ogólna poprawa, w szczególności w zakresie włączenia społecznego i ograniczania ubóstwa w Europie Wschodniej
- W latach 2013–2022 stopa bezrobocia spadła o połowę w regionach słabiej rozwiniętych, do średnio 8% (PL 4%)
- Ogólny wzrost poziomu wykształcenia – przy koncentracji absolwentów szkół wyższych w miastach

LECZ

- Rosnący niedobór siły roboczej i wykwalifikowanej siły roboczej, pogłębiony przez spadek demograficzny

Zmiany demograficzne

Regions in a talent development trap
and regions at risk of falling in a talent development trap

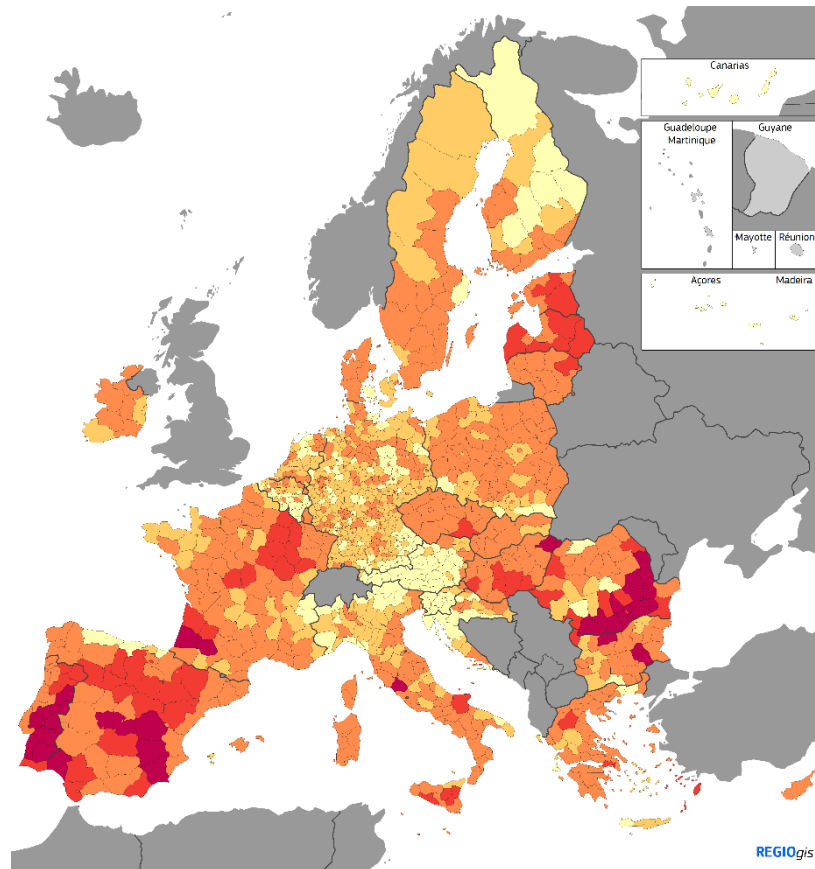
- Category
- Shrinking working-age population and lagging level of tertiary education
 - Net out-migration of people aged 15-39
 - Other regions

Source: DG REGIO based on Eurostat data
(demo_r_dzjan, demo_r_magec, lfst_r_lfsdzpop)

0 500 km
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

- Zmniejszenie liczby ludności w wieku produkcyjnym wymaga szybszego wzrostu wydajności i dostosowania – w planowaniu przestrzennym, usługach publicznych itp.
- Pułapka niedoboru talentów – regiony o malejącej liczbie ludności w wieku produkcyjnym i niskim odsetku wysoko wykwalifikowanych osób
- Ryzyko wpadnięcia w pułapkę niedoboru talentów – malejąca liczba ludności w wieku produkcyjnym **Świętokrzyskie**
- regiony o wysokiej migracji osób młodych (15–39) – **Polska Wschodnia i Opolskie**

Transformacja ekologiczna i cyfrowa wyzwania, ale również możliwości w zakresie spójności terytorialnej

Untapped potential for solar, wind and hydro power

MWh/km²/year

≤ 500

500 - 1000

1000 - 5000

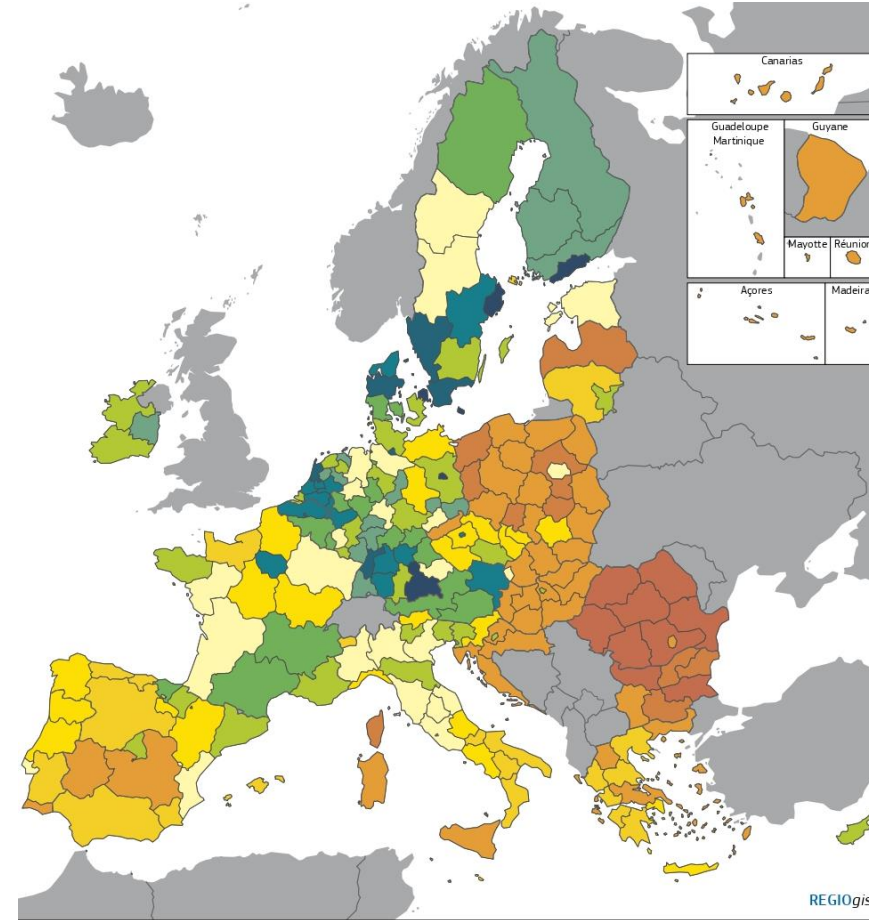
5000 - 10000

> 10000

no data

Potential annual production per unit area.
Source: JRC

0 500 km
© Eurogeographic Association for the administrative boundaries

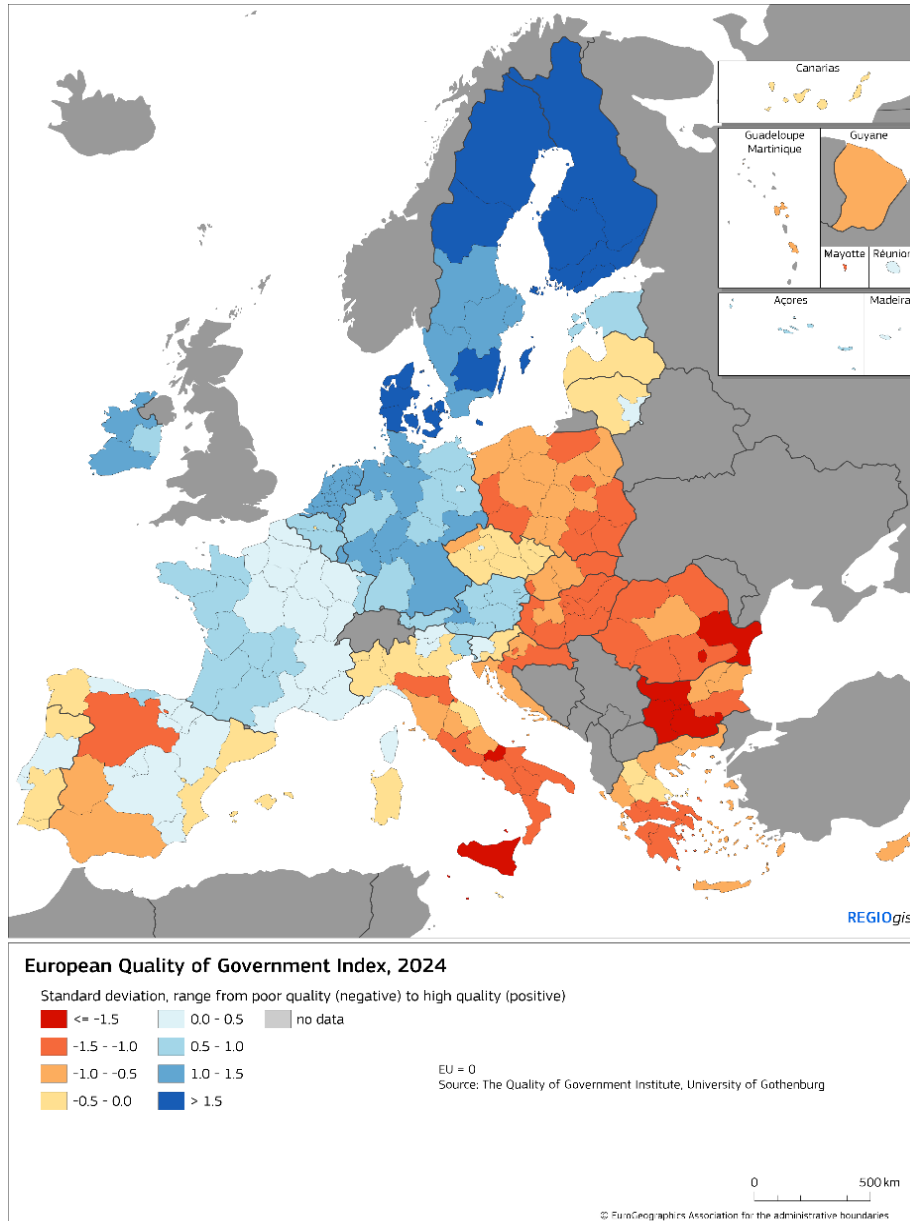

Map 5.3 Regional Innovation Scoreboard, 2023

Emerging innovator -
Emerging innovator
Emerging innovator +
Moderate innovator -
Moderate innovator
Moderate innovator +
Strong innovator -
Strong innovator
Strong innovator +
Innovation leader -
Innovation leader
Innovation leader +

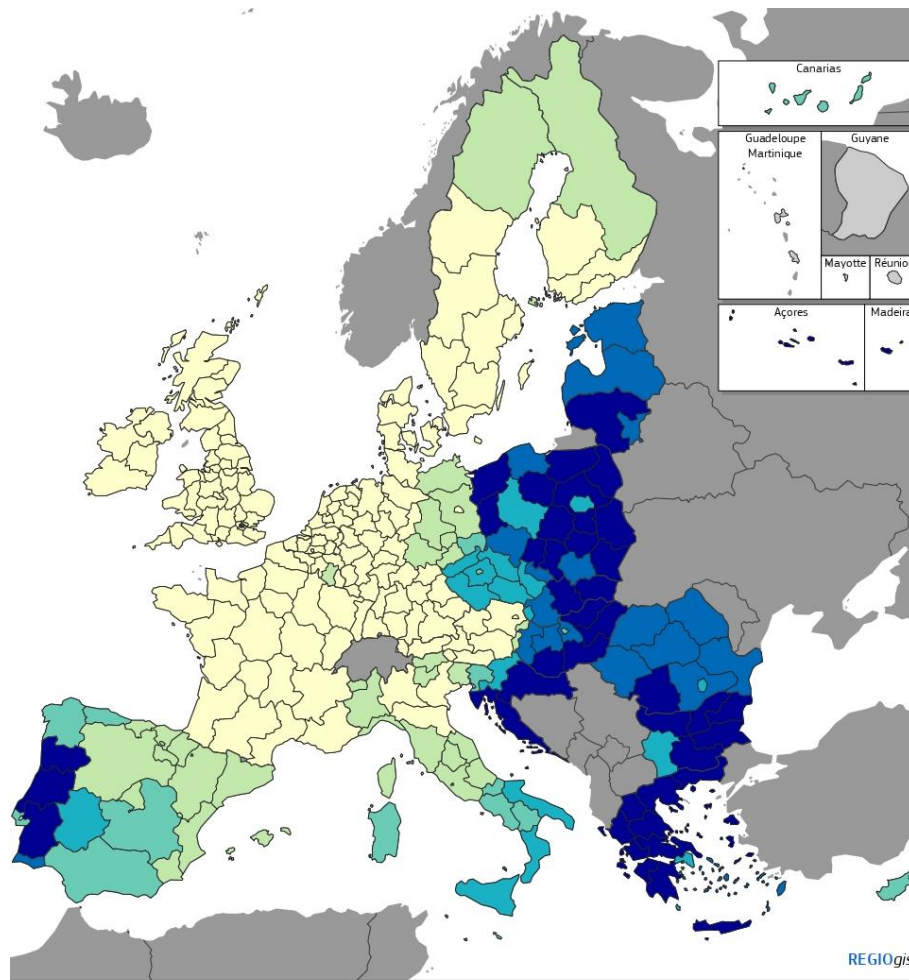
Source: European Commission – Regional Innovation Scoreboard 2023
and European Innovation Scoreboard 2023.

Nierozwiązane wyzwania mogą powiększyć dysproporcje terytorialne

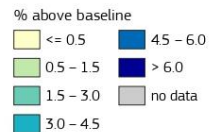

- **Napięcia geopolityczne** (agresja Rosji; konflikt na Bliskim Wschodzie) poważnie dotyka regiony
Wschodnie regiony przygraniczne
Regiony południowe borykające się z wyzwaniami migracyjnymi
- **Braki w zarządzaniu publicznym** i zdolnościach administracyjnych utrudniają rozwój
- **Jakość instytucji** i praworządność – kluczowe dla zwrotu z inwestycji
- **Silna korelacja** między jakością zarządzania a wpływem inwestycji w ramach polityki spójności

Szacunkowy wpływ polityki spójności na PKB

Map 9.2 Impact of Cohesion Policy programmes 2014–2020 and 2021–2027 on GDP in NUTS 2 regions, 2030 (% increase relative to the baseline)

Source: RHOMOLO.

- Większy wpływ w regionach słabiej rozwiniętych
- Przewiduje się, że dzięki programom polityki spójności na lata 2014–2020 i 2021–2027 PKB będzie wyższy (do 2030 r.)
 - Od 3,65 % w warszawskim stołecznym
 - Do 11.69% w województwie świętokrzyskim

Dzięki inwestycjom polityki spójności.

Im mniej rozwinięty jest region, tym większy wpływ polityki spójności.

Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP)

Wejście w życie: 1 marca 2024 r.

STEP Cele i sektory

CELE

1. Wspieranie rozwoju/produkcji lub utrzymania pozycji i wzmacniania łańcuchów wartości technologii krytycznych (3 sektory).
2. Rozwiązanie problemu niedoboru siły roboczej i umiejętności o kluczowym znaczeniu dla wszystkich rodzajów wysokiej jakości miejsc pracy.

3 SEKTORY

Technologie cyfrowe i
zaawansowane innowacje

Czyste i zasobooszczędne
technologie

Bio
Tech

- Wytyczne Komisji dotyczące definicji sektorów STEP.

STEP Zmiany w rozporządzeniu na lata 2021–2027

- Należy stworzyć nowe priorytety STEP, aby korzystać z zachęt:
 - ☐ Płatności zaliczkowe w wysokości 30 % alokacji dla specjalnego priorytetu – zmiana programu przedłożona przez państwa członkowskie przed dniem **31 marca 2025 r.**
 - ☐ Maksymalna stopa współfinansowania w celu wsparcia celów STEP wynosi 100 %, ale zasady pomocy publicznej obowiązują.
 - ☐ Wsparcie dla przedsiębiorstw innych niż MŚP – kwalifikujących się w regionach słabiej rozwiniętych i przejściowych; w regionach lepiej rozwiniętych w państwach członkowskich, w których PKB na mieszkańca jest niższy od średniej UE-27
 - ☐ 20 % początkowej alokacji krajowej EFRR można przeznaczyć na priorytety STEP (kwota elastyczności).

STEP Zmiany w rozporządzeniu na lata 2021–2027 (cd.)

- ☐ Nowy cel szczegółowy w ramach CP 1 dla wszystkich sektorów STEP (tylko EFRR)
- ☐ Nowy cel szczegółowy w ramach CP 2 dotyczący wyłącznie czystych technologii (ERFD i CF)
- ☐ Wszystkie sektory STEP (nie tylko czysta technologia) mogłyby otrzymać wsparcie z FST.
- ☐ FST: +30 % płatności zaliczkowych wypłaconych automatycznie po wejściu w życie STEP
- ☐ Priorytety STEP będą wyłączone z przeglądu śródkresowego – zmiany w programie muszą być złożone przed 31.8.2024 r.
- ☐ Możliwość pełnego lub częściowego przydzielenia przez państwa członkowskie kwot elastyczności na STEP
- ☐ Krótszy termin zatwierdzenia zmiany programu (2 miesiące) – o ile nie zostaną zgłoszone inne zmiany w programie

Webinar

NAGRYWANIE

- [Webinarium na temat Platformy na rzecz technologii strategicznych dla Europy w polityce spójności \(europa.eu\)](https://europea.eu)

Webstreaming